

Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου Ιωαννιτών

Α' βιολιά

Βύρων Καψάλης
Γεράσιμος Λώλης
Κωνσταντίνος Γιωτάκης
Κωνσταντίνος Καραπάνος
Σοφία Μαΐου
Φεντερίκα Καστελάρη
Αλέξανδρος Δήμος
Θεόφιλος Φώτος
Σπύρος Σιλίρας

Β' βιολιά

Βασιλική Αρλέτου
Αλέξανδρος Λώλης
Λάμπρος Τζόκας
Σοφιέλα Καραμάνου
Ευριπίδης Παππάς
Μαρίνα Βλάχου
Σπύρος Ζαπάντης
Θανάσης Καρανικόλας
Ανέστης Τσιαρτσιανίδης
Ελένη Καρβέλα

Βιόλες

Μαριάνθη Καψάλη
Κώστας Σηφάκης
Αλέξανδρος Θεοχάρης

Τσέλα

Γιούρι Μπεσόννοβ
Ελένη Κιτσούλη
Αικατερίνη Μαΐου
Ανδρομάχη Βαλαή
Θεόδωρος Σκούρτης

Κοντραμπάσα

Αντώνιος Βικελής
Παναγιώτης Τσερίκης
Απόστολος Παπαπέτρος
Λεάνδρος-Ιωάννης Τόσκας

Όμποε

Δημήτρης Χατζούλης

Φλάουτα

Νικόλαος Γιούλης
Αλεξάνδρα Μπεζεβέγκη

Κλαρινέτα

Άγγελος Αντώνογλου
Ορέστης Νίκας

Φαγκότο

Χρήστος Γεωργάνος

Κόρνο

Άγγελος Μιχαήλ
Γιώργης Μιχαήλ

Τρομπέτα

Σαράντης Δράμαλης
Κοσμάς Καφτάνης

Κρουστά

Δημήτριος Χελιώτης

Εκκλησιαστικό όργανο

Λαμπρίνα Πρεβεζιάνου

Πασχαλινή Συναυλία με την Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Ιωαννιτών

Κυριακή 24 Απριλίου 2016, ώρα 12.00 μ.μ.
Ιερός Ναός Αγίων Κωνσταντίνου & Ελένης

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ

ΧΟΡΩΔΙΑ «ΑΡΜΟΝΙΑ» ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Αγ. Μαρίας 55, 45221, Ιωάννινα
Τηλ. 26510 83940 | FAX: 26510 75784
www.pkdi.gr | e-mail: pkioannina@gmail.com

Τ.Φ. 29 | 48100 ΠΡΕΒΕΖΑ
<http://www.prevezafestblogspot.com>

Διοργάνωση: Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ιωαννιτών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Γ. Σ. Μπαχ:

Τα Πάθη κατά Ματθαίον
(αποσπάσματα)

Άλτο: **Ντίνα Στροάνη**

Μπάσος: **Γιώργος Ματθαϊακάκης**
Ευαγγελιστής: **Βασίλης Σιάφης**

Χορωδίες:

«**Αρμονία**» **Πρέβεζας,**
Λυκείου Ελληνίδων Ιωαννίνων,
Δημοτικού Ωδείου Ιωαννίνων

Διδασκαλία χορωδιών: **Βαλεντίν Στεφάνωφ**

Μουσική Διεύθυνση: **Φοίβος Παπαδόπουλος**

Ήδη από τον 17ο αιώνα, τα θρησκευτικά πάθη ανήκαν στο λειτουργικό μέρος της λειτουργίας ως ξεχωριστό είδος σύνθεσης της γερμανικής προτεσταντικής εκκλησίας. Πρώιμη μορφή αυτού του είδους σύνθεσης είναι τα *Κατά Ιωάννην Πάθη* (1530) του **Γιόχαν Βάλτερ**, ο οποίος διετέλεσε μουσικός σύμβουλος του **Λούθηρου**. Η αρχική λιτή δομή τους εμπλουτίστηκε σταδιακά με άριες, ρετσιτατίβα και χορωδιακά, γεγονός που συνέβαλε συγχρόνως στην αλλοίωση του καθαρά θρησκευτικού χαρακτήρα τους, αφού απομακρύνθηκε αισθητά από τα λόγια της Βίβλου, χρησιμοποιώντας ως ποιητικό κείμενο διάφορες ασαφείς αλληγορικές επεξεργασίες. Ακολουθώντας τις τάσεις της εποχής εκείνης, οι συνθέτες υιοθέτησαν επιπλέον αρκετά υφολογικά γνωρίσματα της ιταλικής όπερας.

Από το 1721, η παράδοση της Λειψίας επέβαλε την παρουσίαση των θρησκευτικών Παθών στον Εσπερινό της Μεγάλης Παρασκευής. Ο **Μπαχ**, ως Κάντορας του ναού του Αγίου Θωμά, είχε την υποχρέωση να συνθέσει ένα ανάλογο έργο. Αξίζει να σημειωθεί ότι είχε ήδη προηγηθεί η σύνθεση των *Κατά Ιωάννην Παθών*, το 1723, που ολοκλήρωσε στο Καίτεν, λίγο πριν αναλάβει τα καθήκοντά του στην Λειψία. Γύρω στα 1728 ο **Μπαχ** αναζητά το κατάλληλο κείμενο για την δημιουργία των *Κατά Ματθαίον Παθών*. Ο ποιητής συνθέσεων εκκλησιαστικής μουσικής, **Φρήντριχ Χένριτσι**, γνωστός με το ψευδώνυμο Πικάντερ, του εξασφάλισε το κατάλληλο κείμενο για την σύνθεση του έργου. Ο **Μπαχ** επέλεξε τις κατάλληλες μελωδίες και τα χορωδιακά, τα οποία μετέγραψε για τετράφωνη χορωδία και τα παρενέβαλε σε συγκεκριμένα σημεία του ποιητικού κειμένου.

Ορχηστρική εισαγωγή

Χορωδιακό

Ich will hier bei dir stehen; Verachte mich doch nicht! Von dir will ich nicht gehen, Wenn dir dein Herze bricht. Wenn dein Herz wird erblassen Im letzten Todesstoss Alsdenn will ich dich fassen In meinen Arm und Schoss.	Θέλω να βρισκομαι εδώ κοντά σου Μην με περιφρονείς! Δεν θέλω να είμαι μακριά Όταν θα ραγίζει η δική σου η καρδιά Όταν θα σβήνει η καρδιά σου Μ' ένα στερνό ασπασμό, Θέλω να σε κρατήσω Και στην αγκαλιά μου να σε κλείσω.
---	--

Ευαγγελιστής: Οί δε κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος.

Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως θανατώσωσιν αὐτόν, καὶ οὐχ εὖρον· καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, οὐχ εὖρον. ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες εἶπον· οὗτος ἔφη, δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομήσαι αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζώντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέδρῆξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων ὅτι ἐβλασφήμησε· τί ἔτι χρειαίαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· ἔνοχος θανάτου ἐστί. τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐρόράπισαν λέγοντες· προφῆτευσον ἡμῖν Χριστέ, τίς ἐστὶν ὁ παῖσας σε; Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσήλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν αὐτῶν πάντων λέγων· οὐκ οἶδα τί λέγεις. ἐξελθόντα δὲ αὐτόν εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτόν ἄλλη καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐκεῖ καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὄρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ.

τότε ἤρξατο καταθεματίζεσθαι καὶ ὁμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον· καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήθη με· καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσε πικρῶς.

Ἄρια (Άλτο)

Erbarne dich, Mein Gott, Um meiner Zähren willen! Schaue hier, Herz und Auge Weint vor dir bitterlich Erbarne dich	Σπλαχνίσου με, Θεέ μου Εμένα που κλαίω και θρηνώ Κοίταξ' εδώ, καρδιά και μάτια Χύνουν εμπρός σου δάκρυα πικρά. Σπλαχνίσου με.
--	---

Ἄρια (Μπάσος)

Gebt mir meinen Jesum wieder! Seht, das Geld, den Mörderlohn, Wirft euch der verlorne Sohn Zu den Füßen nieder!	Δώστε μου πίσω τον Ιησού μου! Δείτε το χρήμα που πήρε ο εγκληματίας γι' αμοιβή! Τώρα το ρίχνει στα πόδια σας Ο απολεσθείς υιός.
--	---

Ευαγγελιστής: Κατὰ δὲ ἐορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῶ ὄχλῳ δέσμιον, ὃν ἤθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Βαραββάν. ἤδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββάν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπον· Βαραββάν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; λέγουσιν αὐτῷ πάντες· σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω. ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων· ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε· τὸ αἶμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββάν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ.

Χορωδιακό

Wer hat dich so geschlagen, Mein Heil, und dich mit Plagen So bel zugericht'? Du bist ja nicht ein Sünder Wie wir und unsre Kinder; Von Missetaten weisst du nicht	Ποιος σε χτύπησε έτσι Σωτήρα μου και Κατάντησες έτσι; Εσύ δεν είσαι αμαρτωλός, Όπως εμείς και τα παιδιά μας· Εσύ δεν ξέρεις καν αμαρτία τι σημαίνει.
---	---

Ρετσιτατίβο και άρια (Άλτο)

Können Tränen meiner Wangen
Nichts erlangen,
O, so nehmt mein Herz hinein!
Aber lasst es bei den Fluten,
Wenn die Wunden milde bluten,
Auch die Opferschale sein!

Τα δάκρυα κυλούν στα μάγουλά μου
Μα τίποτα να πετύχουν δεν μπορούν
Γι' αυτό να, πάρτε την καρδιά μου!
Ας γίνει αυτό το ποτήρι της θυσίας
Όπου θα συναχθεί το αίμα
Που αργά αργά κυλά απ' τις πληγές του.

Ευαγγελιστής: Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πάσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλη λέγων· ἡλί ἡλί, λαμὰ σαβαχθανί; τοῦτ' ἔστι, Θεέ μου Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες; τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἥλιαν φωνεῖ οὗτος. καὶ εὐθέως δραμῶν εἰς ἕξ αὐτῶν καὶ λαβῶν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθειὲς καλάμφω ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἥλιος σώσων αὐτόν, ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κρᾶξας φωνῇ μεγάλη ἀφήκε τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεψύχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη, καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων, μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσηλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες· ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.

Ρετσιτατίβο και άρια (Μπάσος)

Am Abend, da es k hle war,
Ward Adams Fallen offenbar;
Am Abend dr cket ihn der Heiland
nieder.
Am Abend kam die Taube wieder
Und trug ein ÷blatt in dem Munde.
O sch^ne Zeit! O Abendstunde!
Der Friedensschluf ist nun mit Gott
gemacht,
Denn Jesus hat sein Kreuz voll-
bracht.
Sein Leichnam k^mmt zur Ruh,
Ach! liebe Seele, bitte du,
Geh, lasse dir den toten Jesum
schenken,
O heilsames, o k^stlichs Ange-
denken!

Ένα βράδυ που έκανε ψύχρα,
Αποκαλύφθηκε του Αδάμ η πτώση.
Βράδυ ήταν όταν ο Σωτήρας μας τον έδιωξε
Και βράδυ επέστρεψε το περιστέρι
Φύλλο ελιάς στο στόμα κουβαλώντας.
Όμορφη ώρα του βραδινού η ώρα!
Την ώρα αυτή έκλεισε ο Θεός
ειρήνη μ' εμάς.
Την ώρα που ο Ιησούς πέθαινε στον σταυρό.
Γαλήνιο είναι τώρα το σώμα του.
Αχ αγαπημένη μου ψυχή,
Παρακαλώ σε, ζήτα τον πεθαμένο Ιησού!
Ω σωτήριο και απαράμιλλο ενθύμιο!

Άρια (Μπάσος)

Mache dich, mein Herze, rein,
Ich will Jesum selbst begraben.
Denn er soll nunmehr in mir
Für und für
Seine süsse Ruhe haben.
Welt, geh aus, lass Jesum ein!

Εξαγνίσου, καρδιά μου,
Εγώ ο ίδιος θέλω τον Ιησού να θάψω.
Γιατί από εδώ κι εμπρός
Μέσα μου θ' αναπαύεται γλυκά.
Βγες έξω κόσμε, άσε τον Ιησού να περάσει!

Ευαγγελιστής: Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀρριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ· οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. καὶ λαβῶν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν.

Χορωδιακό

Wir setzen uns mit Tänen nieder
Und rufen dir im Grabe zu:
Ruhe sanfte, sanfte ruh!
Ruht, ihr ausgesognen Glieder!
Euer Grab und Leichenstein
Soll dem ängstlichen Gewissen
Ein bequemes Ruhekieissen
Und der Seelen Ruhstatt sein.
Höchst vergnügt schlummern
da die Augen ein.

Με δάκρυα στον τάφο σου καθόμαστε
Και σου φωνάζουμε:
Αναπαύσου ήρεμα και γλυκά!
Αναπαυθείτε μέλη ταλαιπωρημένα
Αναπαυθείτε ήρεμα και καλά.
Η ταφόπλακα ετούτη
Ας γίνει αναπαυτήριο των ψυχών
Και γαλήνιο μαξιλάρι
Για τη συνείδησή μας την ταραγμένη.
Τώρα τα μάτια κλείνουν
κι αποκοιμούνται
Μέσα σε ύψιστη ευχαρίστηση.